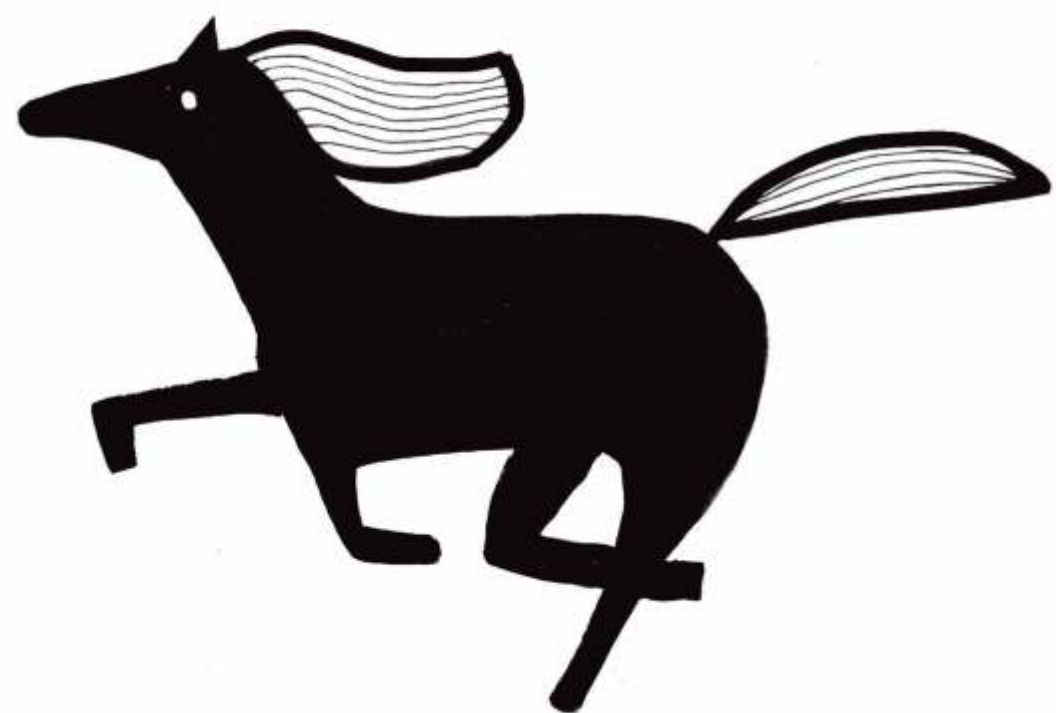

a Majse

This edition © by Żydowskie Stowarzyszenie Czulent, Kraków 2010
Poems of Ida Maze © by Irving Massey
Poems of Kadia Mołodowska © by Benjamin Litman
Polish translation © by Wojciech Wilczyk
© for cover and illustrations Urszula Palusińska

Przekład
Wojciech Wilczyk
na podstawie tłumaczenia filologicznego
Emanuela Elbingera

Okładka i ilustracje
Urszula Palusińska
www.ulapamula.pl

Przygotowanie DTP
Wiktor Podgórski

Korekta tekstu polskiego
Maja Rosińska-Kowalska

Korekta tekstu jidysz
Anna Rozenfeld

Zrealizowano dzięki dotacji

Zygmunta Rolata
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
Taube Foundation for Jewish Life & Culture

Patronat
Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej
The American Jewish Joint Distribution Committee

ISBN 978-83-931879-0-4

Publikacja nieodpłatna, nie może być sprzedawana.

Publikacja powstała w ramach projektu "A Majse" realizowanego przez
Żydowskie Stowarzyszenie Czulent
www.czulent.pl

Koordynatorzy projektu
Anna Makówka – Kwapisiewicz
Piotr Kwapisiewicz

לייב קוויטקא

א מענשה

די מענשה די שיינע,
זי הייבט זיך שוין אן.

זי הייבט זיך שוין אן,
א קו מיט א קאלב,
די מענשה די שיינע,
זי איז שוין בא האלב.
א קאץ מיט א מויז -
די מענשה די שיינע
זי לאזט זיך שוין אויס!

נעמט צוריק
די שפילעכלעך,
די שפילעכלעך,
די מילעכלעך,
די מילעכלעך,
דאס הויז, -
דאס מעשהלע איז אויס!

קינדער-
קאפינדער,
איציק פיק!
כ'קען א מענשה
אן אנטיק!

נעמט צונויף
די שפילעכלעך,
די שפילעכלעך,
די מילעכלעך,
די מילעכלעך,
דאס הויז, -
דאס מעשהלע הערט אויס!

קינדער-
קאפינדער,
א הון מיט א האן,

Lejb Kwitko

Bajka

Chodźcie dzieci -
Icyk Pik!
Bajkę wam
opowiem w mig!
Zbierzcie szybko
zabaweczki,
zabaweczki
i koniki,
i laleczki.
Chodźcie słuchać
mej bajeczki!

Kogut i kura,
ale nowina -
moja opowieść
się rozpoczyna.

Słuchajcie dalej,
cielę i krowa -
to ładnej bajki
mej połowa.

A kto następny?
Kot i mysz -
to opowieści
kres już dziś!
Weźcie z powrotem
zabaweczki,
zabaweczki
i koniki,
i laleczki.
To właśnie koniec
mej bajeczki!

איז אַ קליין שטיבעלע

איז אַ קליין שטיבעלע

ווינט אַן אלטע יידענע

מיט אירע זיבן קינדער -

אלע אויף אַ ביז ווונדער:

מיט אַזוינע נעזער,

מיט אַזוינע אויגן,

מיט אַזוינע אויערן,

מיט אַזוינע קעפּ,

מיט אַזוינע האַר,

מיט אַזוינע בערד,

מיט אַזוינע בייכער,

מיט אַזוינע רוקנס,

מיט אַזוינע זייטן,

מיט אַזוינע פייס,

מיט אַזוינע הענט.

גארנישט ניט געגעסן,

גארנישט ניט געטרונקען,

נאָר זיי טאַנצן, שפּרינגען,

לידער נאָר זיי זינגען.

W małym pokoiku

W małym pokoiku
za ścianą sklepiku,
mieszka tam Żydówka stara
i jej dziwnych dzieci chmara:

z taaakimi **n o s**aaami,

z taaakimi **i o c z a a**ami,

z taaakimi **u s z**aaami,

z taaakimi **g ł o w a a**ami,

z taaakimi **w ł o s a a**ami,

z taaakimi **b r o d a a a**ami,

z taaakimi **g r z b i e t a a**ami,

z taaakimi **b r z u c h a a a**ami,

z taaakimi **n o g a a a**ami,

z taaakimi **r ę k a a a**ami,

Nic nie **j a d ł y**,

nic nie **piły**,

tylko piosenki **śpiewały**,

tylko **skakały, tańczyły**.

קאדיע מאַלאַדאָווסקי
קִיץ קאַץ קעצעלע

קִיץ קאַץ קעצעלע
וואָש מיר אויס אַ מעצעלע,
ס'קומען געסט צו מיר,
ס'קומט די מומע מירעלע
מיט דער טאָכטער צירעלע, -
עפֿן זיי די טיר.

וואָשט די קאַץ אַן אויערל
עפֿנט זיך דאָס טויערל,
ס'קומען געסט צו מיר,
ס'קומען קינדער ברעקעלעך,
רייטן זיי אויף שטעקעלעך, -
עפֿן זיי די טיר.

10

11

Kadia Mołodowska

Kic, kac, kecele

Koci, koci, łapci,
czekamy na gości,
przyjdzie ciocia Mirele,
jej córeczka Cirele,
ja umyję się troszeczkę,
proszę wyczyść mi miseczkę -
odemknij im drzwi.

Kic, kac, kecele,
będzie w domu weselej,
gdy ty myjesz uszka,
otwiera się furтка,
dzieci biegną na czele,
pędzą kijkiem kółka -
odemknij im drzwi.

15

קאדיע מאלאדאווסקי

איינס, צוויי, דריי

איינס, צוויי, דריי,
אדער-לידער-ליי.
עס זיינען בינעלעך געווען,
איך האב זיי אליין געזען.
איינס, צוויי, דריי,
אדער-לידער-ליי.

האָניק האָבן זיי געמאַכט,
פֿון פֿאַרמאָג און ביז פֿאַרנאַכט.
איינס, צוויי, דריי,
אדער-לידער-ליי.

האַט מען בינעלעך פֿאַרנאַרט
און דעם האָניק אויסגעשאַרט.
איינס, צוויי, דריי,
אדער-לידער-ליי.

14

Kadia Mołodowska

Ejns, cwej, draj

Ejns, cwej, draj
Oder - lider - laj.
Kiedy się bawiłam,
pszczołki zobaczyłam.
Raz, dwa, trzy,
Teraz śpiewasz ty.

Cały dzionek miły
miód w ulu kręciły.
Ejns, cwej, draj,
Oder - lider - laj.
Pszczołki oszukano,
miodek im zabrano.
Raz, dwa, trzy,
Teraz śpiewasz ty.

17

16

א רעגן גייט

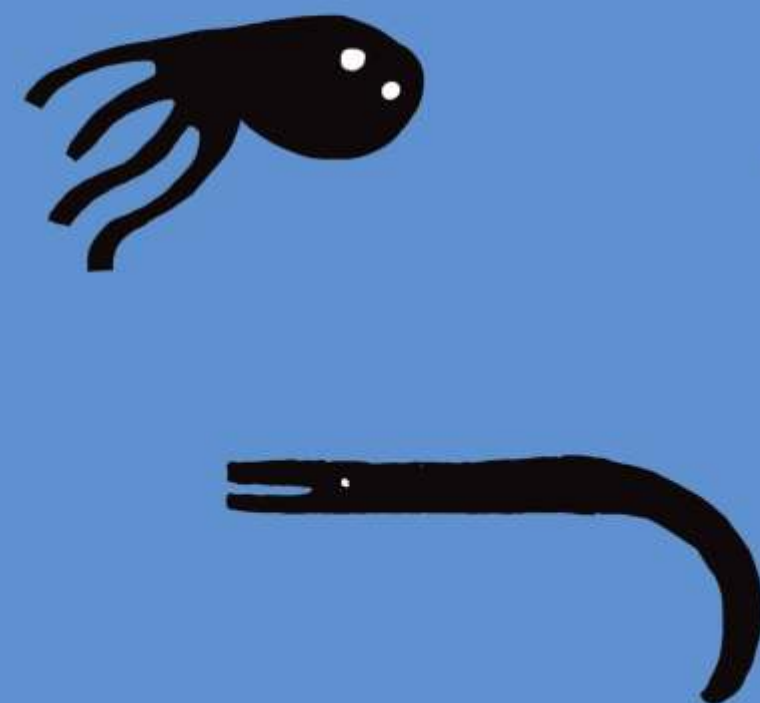
ווען עס גייט א רעגן
דערמאנט מען זיך פון מבול
און פון נחס תבה וואס שווימט און שווימט.
ווערן אלע זארגעוודיק.

און דער רעגן פיקט און פיקט,
נחס תבה שווימט און שווימט.
כ'וועל דיר באקן צוקערקלעך,
כ'וועל דיר קויפן ווייסע שניצלעך -
שטילט די מאמע איין דאס קינד.

ווען עס גייט א רעגן
דערמאנט מען זיך פון מבול
און פון נחס תבה וואס שווימט און שווימט.
כ'קען ניט קויפן מער אויף בארג -
זינגט דער שניידער אויס זיין זארג -
כ'דארף א הימל-צוקער פאר מיין הויזגעזינד.

ווען עס גייט א רעגן
דערמאנט מען זיך פון מבול
און פון נחס תבה וואס שווימט און שווימט.
וואקסט זעה, וואקסט זעה בלעטעלעך -
זינגט דער בוים און שאקלט זיך -
און די בלעטלעך וואקסן און עס גרינט.

ווען עס גייט א רעגן
דערמאנט מען זיך פון מבול
און פון נחס תבה וואס שווימט און שווימט,
קומט ארויס א רעגנבויגן
ווערט אונדז ליכטיק אין די אויגן,
ס'ווערט דער הימל לויטער העל.
קום ארויס שוין, זון אין הימל,
קום ארויס דערווארעם אונדז.
דאס קעצל, נעבעך האט א נאסע פעל.

Deszcz

Kiedy deszczyk z nieba kapie
pamiętajmy o potopie
i Noego arce, co po falach płynie.

Wszyscy wkoło są zmartwieni,
kiedy deszcz o dachy dzwoni,
a Noego arka wciąż płynie daleko.

Upiekę ci ciasteczek,
kupię biały trzewiczek -
uspokaja mama dziecko.

Kiedy deszcz bez przerwy kapie
pamiętajmy o potopie
i Noego arce, co po falach płynie.

Krawiec martwi się kredytem,
przez deszcz kiepsko jest ze zbytem -
za co cukru
do tych ciastek kupię?

Kiedy deszczyk z nieba kapie
pamiętajmy o potopie
i Noego arce, co płynie i płynie.
Rośnij liściu, nie bądź leniem -
śpiewa drzewo do gałęzi
i horyzont się zieleni.

Kiedy deszcz bez przerwy kapie
pamiętajmy o potopie
i Noego arce, co po falach płynie.
Ale wreszcie wschodzi tęcza,
chmury bledną w jej objęciach.
Wychodź słońce już na niebo,
ogrzej, proszę, nas.
Kotek mokre ma futerko -
już najwyższy czas.

גראַגער

גראַגער, גראַגער,
גראַן, גראַן, גראַן!
אַמאַל איז געווען
אַ שלעכטער מאַן.

המון איז געווען
דער שלעכטער מאַן;
עס זיינען נאך המון
אויך איצט פאַראַן.

אַמאַל געווען,
אויך איצט פאַראַן;
גראַגער, גראַגער,

גראַן גראַן
גראַן!

Ida Maze
Grager

Grager! Grager!
Tarzask! Prask! B a m !
Żył raz człowiek zły,
nazywał się Haman.
Grau! Grau! Grau!

Róbmy wielki hałas!
Przyszli inni po nim,
kiedy zginął Haman.
Chociaż dawno umarł,
złych ludzi jest w bród.
Grager! Grau!
Trzask!
Prask! Bum!

TRZASK
TRZASK
BAM!

יצחק לייבוש פרץ

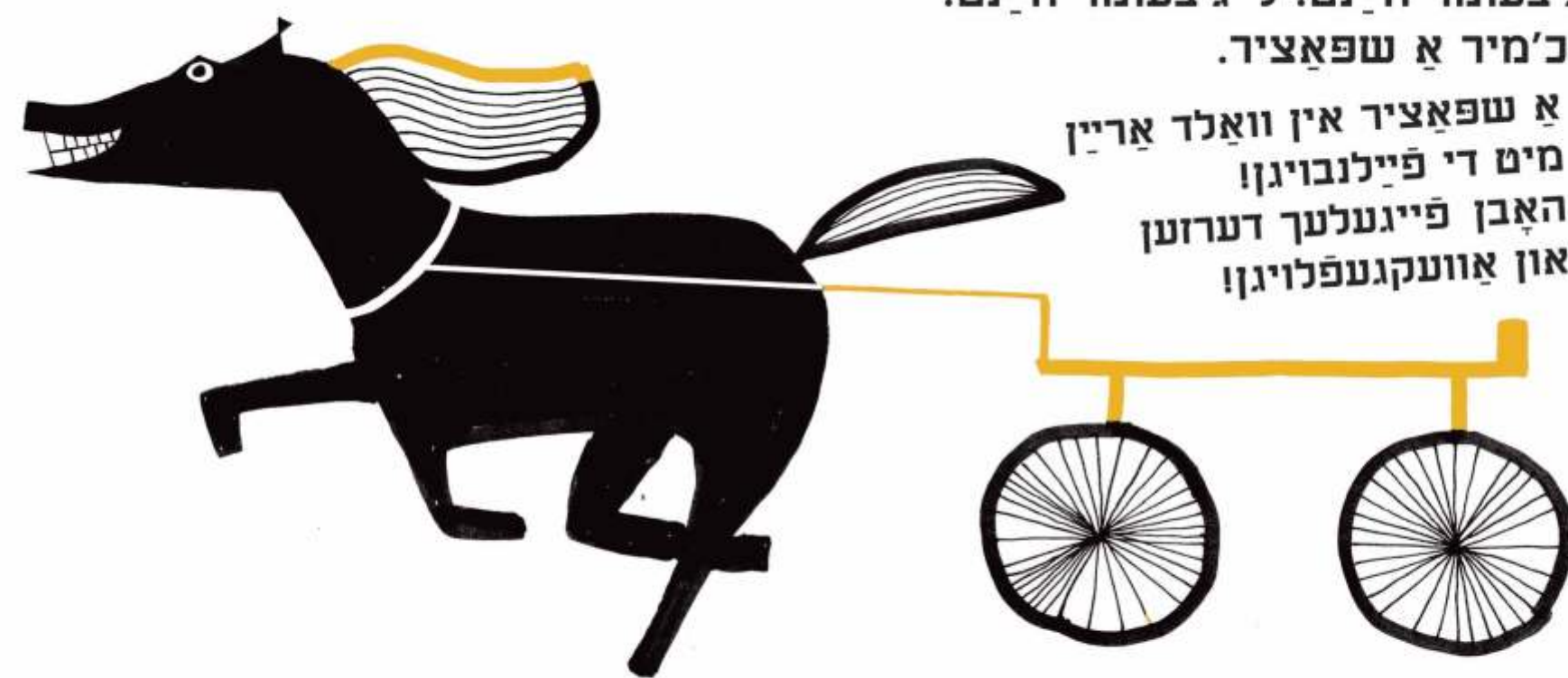
ל"ג בעומר

ל"ג בעומר היינט! ל"ג בעומר היינט!
הינדעלעך, א - לא!
ביי די פערדלעך נישט געדרייט זיך!
און דו, שמייסער, וויא!

פול קינדערלעך אין וועגעלע,
ווי דער מאן אין זאק!
שמייסער, דו, די לייצן נעם
און די בייטש, און קנאק!

אין דער לופטן - יום־טוב־דיק,
קיין פערדעלע נישט ריר!
ל"ג בעומר היינט! ל"ג בעומר היינט!
מאכ'מיר א שפאציר.

א שפאציר אין וואלד אריין
מיט די פיינלונגן
האבן פייגעלעך דערזען
און אוועקגעפלוגן!

Icchok Lejbusz Perec
LAG BA OMER

Lag baOmer! Lag baOmer dziś!
Kurki z drogi! A sio!
Nie włączcie pod nogi!
Wio, koniku! Wio!

Pełno dzieci na wózek,
jak maku w woreczku!

Złap woźnico lejce w ręce,
chwytaj bat i strzel w powietrze!

W powietrzu świętecznie!

Niech zaprzęg pomyka.

Konika nie tykaj!

Lag baOmer! Lag baOmer dziś!

Na spacer do lasu
dzieci pojechały!

Ptaszki, wrzaskiem wystraszone,
pierzchły każdy w swoją stronę!

יצחק לייבוש פרץ

שטייט אַ ביימעלע אין פֿעלד

שטייט אַ ביימעלע אין פֿעלד,
האַט עס גרינע צווייגעלעך...
שטייט דערויף אַ פֿייגעלע,
מאַכט עס צו די אייגעלעך!

אויף די גרינע צווייגעלעך
וואַקסט אַ גאָלדן **עפֿעלע**!

מאַכט צו מיין קינד, די אייגעלעך
אַ ברכה אויף זיין קעפעלע!

Icchok Lejbusz Percec

Stoi w polu drzewo

Stoi w polu drzewo
z koroną zieloną.

Pł**a**s**z**e**k** siedzi na nim,
oczy ma zmrużone!

Na gałązce zielonej
rośnie złote **j**a**b**ł**u**s**z**k**o**!
Zamknij dziecię oczy swoje,
bracha nad twą główką.

יצחק לייבוש פרץ
**אויפֿן גרינעם
בערגעלע**

אויפֿן גרינעם בערגעלע
וואַקסט אַ יונג ביימעלע
וויל דאָס ביימעלע נישט שלאָפֿן!

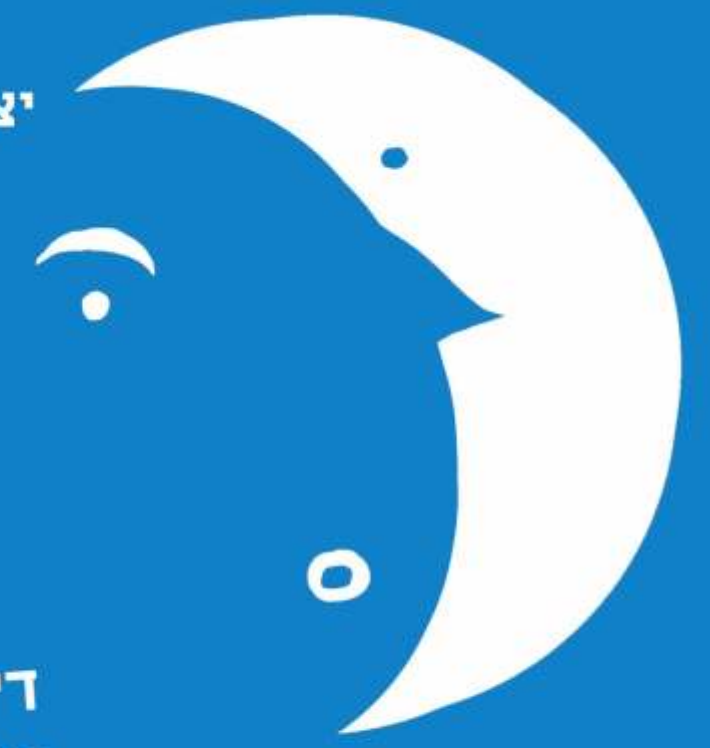
די לבנה טוט עס שטראָפֿן:
צײַט צו דרעמלען, ביימעלע
אויפֿן גרינעם בערגעלע!

אַזוי זאָגן אויך די שטערן,
נאָר דאָס ביימל וויל נישט הערן!
וויל נישט מאַכן צו די אויגן!

איז אַ ווינטל צוגעפֿלויגן:
ביימל, ביימל רויק זײַן!
און שאַקלט עס און וויגט עס אײַן!
וויגט אַהער, וויגט אַהין
שלאָפֿן מוז אַ ביימל גרין!

דרימלט אײַן דאָס ביימעלע
אויפֿן גרינעם בערגעלע;
אויפֿן גרינעם בערגעלע
דרימלט אײַן דאָס ביימעלע!

Icchok Lejbusz Perec

Na zielonej górze

Rośnie na górze
drzewo nieduże,
co usnąć wcale nie chce!
Księżyc go gani:
już pora, zaśnij!

Tak samo gwiazdka szepce.
Lecz drzewo nieduże,
na zielonej górze,
oczu swych nie zamyka!

Więc wiatr nim kołysze:
drzewko bądźże ciszej!
I w końcu je ukołysał.

Huśtał w tę i w tamtą stronę:
musisz spać drzewko zielone!

I drzewo nieduże,
co rośnie na górze,
usnęło na dłużej,
na zielonej górze!

37

צוגעדעקט די פֿיסעלעך,
כ'ברענג דיר מאָרגן ניסעלעך,
פֿרישע ניסעלעך פֿון וואַלד,
זאָל מיין קינד נאָר שלאָפֿן באַלדו
דרימלט אײַן מיין קינדל פֿעסט,
קומען באַלד די ליבע געסט...
מלאכימלעך אָנגעפֿלויגן
די פֿליגעלעך פֿון לויטער גאָלד;
און זיי קומען זיי באַהיטן,
צו באַהיטן און באַשיטן

מיט חלומות שטילע, פֿיינע,
זיי עס פֿאַסט פֿאַר קינדער קליינע...
מאָר נאָר צו די אייגעלעך,
זיי פֿליען אָן, זיי פֿייגעלעך!

הערסט, מיין קינד, הערסט, מיין קרוין?
די פֿליגעלעך זיי רישן שוין...
זיי פֿליען אָן זיי פֿייגעלעך,
מאָר נאָר צו די אייגעלעך...
שוועל די אייגעלעך פֿאַרמאכט,
האַב אַ גוטע, זיסע נאכט!

Jutro orzechów przyniosę,
takich świeżych, z lasu prosto,
ale teraz bardzo proszę -
moje dziecko, uśnij mocno!

Odwiedzą cię goście mili...

**Zresztą zobacz, już przybyli -
to aniołki przyleciały
ze złotymi skrzydełkami.**

Korzystają z ich opieki
wszystkie grzecznie śpiące dzieci!
Właśnie stoją już przed nami,
żeby cię obsypać snami.

**Tak jak ptaszki nadlatują,
mussisz tylko zamknąć oczy...
Czy słyszałaś, jak lądują?
Jak skrzydełka ich trzepocą?**

Czy je słyszysz ma korono
pod kołderką otulona?
Zamykają się twe oczka -
już cię wita dobra nocka!

Spis treści

4	Lejb Kwitko Bajka
8	Poeta ludowy W małym pokoiku
12	Kadia Mołodowska Kic Kac Kecele
16	Kadia Mołodowska Ejns, cwej, draj
20	Kadia Mołodowska Deszcz
24	Ida Maze Grager
28	Icchok Lejbusz Perec Lag baOmer
32	Icchok Lejbusz Perec Stoi polu drzewo
36	Icchok Lejbusz Perec Na zielonej górze
40	Icchok Lejbusz Perec ***

אינהאַלט

2	לייב קוויטקאָ אַ מעשה
6	פֿאַלקסליד אין אַ קליין שטיבעלע
10	קאַדיע מאָלאָדאָווסקי קיץ קאַץ קעצעלע
14	קאַדיע מאָלאָדאָווסקי איינס, צוויי, דריי
18	קאַדיע מאָלאָדאָווסקי אַ רעגן גייט
22	איידאָ מאָנע גראַגער
26	יצחק לייבוש פרץ ל"ג־בעומר
30	יצחק לייבוש פרץ שטייט אַ ביימעלע אין פֿעלד
34	יצחק לייבוש פרץ אויפֿן גרינעם בערגעלע
38	יצחק לייבוש פרץ ***

Majse